

Motion till riksdagen 2013/14:N11

av Kent Persson m.fl. (V)
med anledning av prop. 2013/14:174

Genomförande av energieffektiviseringsdirektivet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag till ett nytt och mer ambitiöst mål än det nuvarande för att minska primärenergianvändningen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som inkluderar hyresfastigheter och bostadsrättsföreningar i ROT-programmet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag till enhetliga byggnormer för minskad energiförbrukning och som möjliggör för kommunerna att ha ambitiösare målsättningar.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att införa ett kvotpliktssystem.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lagen bör utformas så att definitionen av begreppet stora företag utgår från företagets faktiska energiförbrukning.

Propositionens innehåll

Regeringens uttalade syfte med propositionen är att öka energieffektiviteten i Sverige för att kunna nå de uppsatta energieffektiviseringsmålen – nationella som europeiska – till 2020. Energieffektiviseringsdirektivet ska införlivas i svensk lagstiftning och bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juni 2014. En bärande del i propositionen är lagförslag om att stora företag ska genomföra en energikartläggning med jämna tidsintervall. Det finns lagförslag om att kräva energimätning på lägenhetsnivå (om detta är kostnadseffektivt);

Fel! Okänt namn på

skärpta krav ställs också på mätning av el och naturgas. Vidare föreslås det skärpta krav för företag inom energisektorn när det gäller utformningen av fakturor och debitering av kunderna. Vidare föreslås det att en kostnadsnyttanalyt ska göras av företag som planerar större projekt i form av byggnation av elproduktionsanläggningar, industrianläggningar och fjärrvärmät.

Bakgrund

Kommissionen presenterade 2005 en grönbok om energieffektivisering i vilken det angavs en potential på mer än 20 procent effektivare energianvändning till 2020. Hösten 2006 presenterade kommissionen ett förslag till handlingsplan för energieffektivisering för att realisera tidigare uppsatta mål. Handlingsplanen för energieffektivisering har därefter utgjort en del av det klimat- och energipaket som kommissionen presenterade 2007. Planen låg till grund för Europeiska rådets antagande av de s.k. 20-20-20-målen för energieffektivisering, minskade växthusgasutsläpp och ökad andel förnybar energi. År 2010 presenterades kommissionens meddelande Energi 2020: en strategi för konkurrenskraftig, hållbar och trygg energiförsörjning, den s.k. energistrategin. Energieffektivisering pekades ut som ett av fem prioriterade områden i denna strategi. I energistrategin föreslog kommissionen att initiativen för energieffektivisering skulle inriktas på de två sektorerna med störst energibesparingspotential: transporter och byggnader. Mot bakgrund av energistrategin och kraven i 2006 års handlingsplan för energieffektivisering, presenterade kommissionen 2011 en kompletterande energieffektiviseringsplan. I denna handlingsplan utvecklas de förslag som presenterades i energistrategin. Mot bakgrund av energieffektiviseringsplanen presenterade kommissionen ett förslag till nytt direktiv för energieffektivisering, där flera av åtgärderna i energieffektiviseringsplanen föreslogs bli juridiskt bindande. Energieffektiviseringsdirektivet trädde i kraft i december 2012. Syftet med direktivet är ”att fastställa en gemensam ram för att främja energieffektivisering i unionen. Detta för att säkerställa att det av Europeiska rådet antagna målet om 20 procent primärenergibesparing år 2020 ska uppfyllas, men också till att bana väg för ytterligare energieffektivisering därefter”.

Inledning

I regeringens proposition 2013/14:174 Genomförandet av energieffektiviseringsdirektivet finns det förslag som vi välkomnar, och andra som vi avstyrker. Generellt tycker vi att regeringens ambitioner och uppsatta mål för att minska energiförbrukningen är för lågt satta. Vi välkomnar förslag som att stora företag åläggs att göra en energikartläggning, och tycker självklart att det är bra med förslag som underlättar för berörd part att energieffektivisera

vid kommande renoveringstillfällen samt att det offentliga ska visa vägen när det kommer till att minska energianvändningen.

Nationellt vägledande mål för energieffektivitet

Det svenska målet om 20 procent minskad energiintensitet mellan 2008 och 2020 utgör Sveriges ”nationella vägledande mål för energieffektivitet”. Regeringen bedömer att det uppfyller direktivets krav på ett vägledande nationellt mål. Vänsterpartiet säger nej till att Sverige kopplar energieffektivisering till ekonomisk tillväxt, BNP, vilket kan leda till att den faktiska primärenergianvändningen kan öka. Det finns en långt högre energieffektiviseringspotential i Sverige, som inte tillvaratas.

För att Sverige ska kunna minska primärenergianvändningen bör regeringen återkomma med förslag till ett nytt och mer ambitiöst mål än nuvarande. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

En nationell strategi för energieffektiviserande renovering av byggnader

Regeringen aviserar att en långsiktig strategi för att ”främja energieffektiviserande renovering av det nationella beståndet av bostadshus och kommersiella byggnader” kommer att utformas. Detta är i grunden bra. Energieffektivisering kan bidra till ökad sysselsättning samtidigt som klimatpåverkan minskar. Det finns stora samhällsekonomiska vinster att göra här. Vi saknar dock förslag till ekonomiska styrmedel för att öka omfattningen av energieffektiviserande renovering.

För att skapa förutsättningar för landets hyresgäster att bo i lägenheter med ökad tillgänglighet och låg energiförbrukning bör regeringen återkomma med förslag som inkluderar hyresfastigheter och bostadsrättsföreningar i ROT-programmet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Byggnormer

Vänsterpartiet står bakom alla de kommuner som själva tar fram egna, progressiva byggnormer i syfte att minska energiförbrukningen och vi vill i sammanhanget understryka att vi anser att det är mycket olyckligt att bostadsminister Stefan Attefall har uttryckt kritik mot dessa kommuners initiativ. Inom byggbranschen i stort saknas det enhetliga byggnormer. Bygg-

Fel! Okänt namn på

branschens aktörer har länge efterfrågat enhetliga lösningar. Det är en uppgift som behöver åtgärdas och regeringen har ett ansvar att se till att ett sådant förslag tas fram. Regeringen bör därför återkomma med förslag till enhetliga byggnormer för minskad energiförbrukning som möjliggör för kommunerna att ha ambitiösare målsättningar. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Kvotpliktssystem

Regeringen gör bedömningen att ”en alternativ strategi i enlighet med artikel 7.9 bör väljas”, dvs. man vill inte införa ett kvotpliktssystem, så som direktivet förespråkar i artikel 7.1. Den bedömningen vänder sig Vänsterpartiet emot. Vi vill införa ett kvotpliktssystem för energieffektivitet med dithörande s.k. vita certifikat. Vita certifikat är ett styrmedel där staten sätter ett obligatoriskt mål för energieffektiviseringar.

Kvotpliktssystem syftar till att genomföra energieffektiviseringsåtgärder. Systemet innebär att kvotpliktiga energiföretag uppmuntrar åtgärder hos slutanvändare och får då tillgodoräkna sig beräknad energibesparing. För att genomföra energieffektivisering av den omfattning som behövs för att nå uppsatta mål bör regeringen återkomma med förslag om att införa ett kvotpliktssystem. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Energikartläggning

En ny lag föreslås träda i kraft som ålägger stora företag att göra en energikartläggning vart fjärde år. Definitionen stora företag är lika med företag som sysselsätter minst 250 personer och vars omsättning överstiger 50 miljoner euro per år eller en ”balansomslutning som överstiger 43 miljoner euro per år”. Vänsterpartiet tycker att det är bra att stora företag kommer att behöva göra regelbundna energikartläggningar, men vill att fler ska omfattas av kravet på energikartläggning.

För att få till en genomgripande energieffektivisering inom industrin bör lagen utformas så att definitionen av begreppet stora företag utgår från den faktiska energiförbrukningen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 1 april 2014

Kent Persson (V)

Torbjörn Björlund (V)

Siv Holma (V)

Jens Holm (V)

Hans Linde (V)